

Organisatie UEMS en de sectie medische biopathologie

J.E. Degener, G.J.H.M. Ruijs

Op de website van de *Union Européenne des Médecins Spécialistes* (UEMS) is veel informatie te vinden over deze organisatie, onder andere het volgende:

“On 20 July 1958 – one year after the treaty of Rome was signed -, the representatives delegated by the professional organizations of medical specialists of the six member countries of the very new European Community (EEC), who met in Brussels, created *the European Union of Medical Specialists*, i.e. *Union Européenne des Médecins Spécialistes* (UEMS)”.

De belangrijkste missie van de UEMS is de inhoudelijke harmonisering van de medische specialismen en het bevorderen van het vrije verkeer van de medische beroepen in Europa (*Doctors Directive* van de EU). De UEMS moet in deze kwesties worden beschouwd als de representatieve organisatie voor belangenbehartiging van de medische specialismen en voor de lobby en advisering in de richting van het Europese parlement.

Deze organisatie, waarin alle erkende medische specialismen zijn vertegenwoordigd, is gebouwd op drie peilers:

- de *Council*, waarin elke nationale organisatie twee afgevaardigden heeft. Onze Nederlandse Orde van Medisch Specialisten (OMS) is hierin vertegenwoordigd;
- De *Boards* en *Sections*. Dit onderdeel is de ruggengraat van de UEMS. Elk specialisme vormt een *Section*. Elke lidstaat vaardigt twee leden af per sectie;
- EACCME, de *European Accreditation Council for Continuous Medical Education*, die nauw samenwerkt met *European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases* (ESCMID) en *American Medical Association* (AMA). Internationale activiteiten op het gebied van *Continuous Medical Education* (CME) kunnen hier worden aangemeld. De goedkeuringen lopen via de *Sections*.

Tijdens de oprichting van de UEMS werd de medische microbiologie in een aantal lidstaten nog niet als een monospecialisme erkend. In landen als Frankrijk, Duitsland, maar ook in België en Luxemburg, werd en

wordt dit vak nog steeds beschouwd als een onderdeel van de laboratoriumgeneeskunde in brede zin. Omdat een meerderheid nodig is om een *Section* in de UEMS erkend te krijgen, werd toen gekozen voor een paraplu-constructie waardoor de *Section Medical Biopathology* een feit was. Hieronder ressorteerden de medische microbiologie, de pathologie, de klinische chemie, hematologie en pathologie. Niet onbelangrijk is hierbij de rol geweest van de zogenaamde polyvalente laboratoriumartsen.

Vanuit de visie van de eigen medisch-microbiologische beroepsgroep in Nederland was dit destijds heel acceptabel. De ontwikkeling in de UEMS voltrok zich buiten het directe gezichtsveld en zelf was men georganiseerd in de Nederlandse Vereniging van Laboratoriumartsen (NVL) die multidisciplinair was samengesteld uit artsen-klinische chemie en (artsen) medisch-microbiologen. De huidige monospecialistische NVMM zou pas in het begin van de jaren negentig voortkomen uit deze NVL.

Om toch tot een zekere profilering te komen van de afzonderlijke specialismen werden onder de biopathologieparaplu commissies ingesteld, waaronder een commissie Microbiologie.

Inmiddels heeft de pathologie een eigen monospecialistische sectie opgericht en is deze groep als commissie niet meer vertegenwoordigd in de *Section Medical Biopathology*.

De *Section Medical Biopathology* wordt bestuurd door een *Board President*, de heer Uts Merten, arts-klinisch chemie in Keulen. *Section President* is Michael Madden, hematoloog in Cork. Secretaris is Lena Norlund, arts klinische chemie in Lund. Deze mensen bezoeken de jaarlijkse *Boards & Sections meeting* in Brussel.

Prof. dr. J.E. Degener, UMC Groningen, afdeling Medische microbiologie, Postbus 30001, 9700 RB Groningen; Dr. G.J.H.M. Ruijs, Laboratorium voor Medische Microbiologie & Infectieziekten, Isala Klinieken, Rhijnvis Feithlaan 672, 8021 AM Zwolle

In de sectie heeft Nederland twee afgevaardigden, Wytze Oosterhuis, arts-klinische chemie, en John Degener, arts-microbioloog.

In de commissie Microbiologie is John Degener voorzitter en Michaela Marchetti uit Bologna secretaris. Het aantal leden in deze commissie is 16. Niet elk land heeft een afvaardiging in de commissie Microbiologie. De commissievergadering wordt regelmatig bijgewoond door *observers* vanuit ESCMID (Giuseppe Cornaglia, Elisabeth Nagy, H  l  ne Aubry-Damon).

De Sectie vergadert twee keer per jaar. Uiteenlopende onderwerpen staan op de agenda. De voornaamste agendapunten zijn de training van medische specialisten, het beroepsprofiel en na- en bijscholing. Zichtbare producten van deze activiteiten zijn het *Core Curriculum* voor de medische microbiologie, het Logboek voor de training en het *Fellowship Document* (zie website http://nc.ibk.liu.se/UEMS_Board/Fellowship). Voorts komen de voorzitters (*conveners*) van de commissies voor onderling overleg een keer per jaar bijeen in Lissabon.

Een onderwerp dat veel problemen heeft gegeven is de verzelfstandiging van de medische microbiologie als monospecialisme met een eigen sectie. De pathologie is hierin voorgegaan. Vooral na de toetreding van Engeland, de Scandinavische en Oost-Europese landen is het niet meer zo dat landen met een erkend specialisme medische microbiologie in de minderheid zijn. Een eerste inventarisatie via de ESCMID leverde op dat in minstens 17 van de 25 EU-landen een zelfstandig medisch specialisme medische microbiologie is geregistreerd, zoals ook in drie niet bij de EU aangesloten landen als Noorwegen, Zwitserland en IJsland.

Binnen de *Section Medical Biopathology* heeft dit idee veel weerstand ondervonden. Als dit zou gaan gebeuren voelen de polyvalente laboratoriumartsen zich in de steek gelaten. Andere commissies ondervinden bovendien kennelijk veel steun van de activiteiten van de leden van de commissie Microbiologie.

De discussie is gestaakt, niet alleen vanwege het ongemakkelijke, maar omdat een formele losmaking vanuit een sectie niet eenvoudig zou zijn zonder de instemming van de overige commissies in de sectie. Met name de uitbaters van grote, perifere multidisciplinaire laboratoria zijn tegenstander van een aparte monospecialistische sectie medische microbiologie. Ook streeft de UEMS juist naar een beperking van secties en bereikt dit door te eisen

dat er in de lidstaten een meerderheidsstandpunt moet zijn voor het erkennen van een nieuw specialisme in de UEMS.

In de jongste vergadering van de *European Council* van de ESCMID tijdens het *European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases* (ECCMID) in Nice bleek een breed draagvlak onder de afgevaardigden van vele Europese verenigingen om een monospecialistische sectie medische microbiologie op te richten. Dat heeft geresulteerd in het plan om vanuit verschillende nationale medisch-microbiologische verenigingen, overal in Europa, waaronder ook de NVMM, het initiatief te nemen tot het instellen van een sectie medische microbiologie bij de UEMS. Om dit te bereiken zal, bijvoorbeeld in de Nederlandse situatie, de OMS bereid moeten worden gevonden daartoe een voorstel in te dienen tijdens de *Council meeting* in Brussel. Dit voorstel zal moeten worden gesteund door een meerderheid van de afgevaardigde nationale specialistenorganisaties. Bij het uitwerken van de plannen blijkt dat de materie wordt gecompliceerd doordat de informatie over het specialisme medische microbiologie, verzameld via de nationale organisaties van medische specialisten, niet altijd exact overeenkomt met die verzameld via de ESCMID. Desalniettemin doet momenteel mw. mr. Robien Kuipers, juriste bij de OMS, haar uiterste best het realiseren van een sectie medische microbiologie zoveel mogelijk te faciliteren.

Ondertussen zal het werk onder de biopathologieparaplu gewoon door moeten gaan. Wanneer de nieuwe sectie een feit is kan de microbiologiecommissie worden opgeheven. Eventueel moet worden overwogen de biopathologiesectie in haar voortbestaan op de een of andere wijze te blijven ondersteunen. Daartoe blijkt een behoefte te bestaan bij aanverwante laboratoriumspecialismen. De houding van de polyvalenten zal hierin belangrijk zijn. Zij vormen nog steeds een aanzienlijke groep in een aantal grote en kleine lidstaten. Gaan zij zich bijscholen, zodat zij zich specialist medische microbiologie op Europees niveau kunnen noemen, hetgeen conform is aan de te bereiken eindtermen van het curriculum, of willen zij een eigen commissie blijven onder de biopathologieparaplu?

Ten slotte is het wellicht interessant op te merken dat enige jaren geleden een *Section Infectious Diseases* (in Nederland geen erkend monospecialisme, maar in andere landen wel) is opgericht. De microbiologiecommissie onderhoudt hiermee een informeel contact.